

FINANȚAREA PROIECTELOR

Finanțarea reprezintă procesul prin care se pot asigura fondurile necesare unor investiții și/ sau desfășurării unor activități ale unei întreprinderi, instituții sau organizații non-profit.

1.1. Ce surse de finanțare pot fi utilizate?

Finanțarea poate fi realizată apelând la surse proprii sau la surse externe (din afara întreprinderii, instituției sau organizației).

I. **Sursele interne** de finanțare pot fi:

a. Contribuțiile proprietarilor sau ale membrilor organizației;
b. Resursele excedentare (profit sau alt gen de fonduri bănești) generate de activitatea întreprinderii, instituției sau organizației (autofinanțare).

II. **Sursele externe** de finanțare pot fi:

- a. Creditele;
- b. Finanțarea nerambursabilă;
- c. Sponsorizările
- d. Alte surse - donații, legate, taxe direcționate (ex. 2%)

1.2. Finanțările nerambursabile

De ce acordă finanțări nerambursabile diferite instituții, organizații sau companii?

Finanțările nerambursabile sunt destinate sprijinirii investițiilor de interes public și/ sau desfășurării unor activități - importante pentru anumite segmente ale societății sau pentru dezvoltarea de ansamblu a organismului economic și social - din domenii pentru care, din cauza situației conjuncturale, nu există resurse financiare suficiente accesibile în mod curent - de exemplu, reabilitarea infrastructurii sau serviciilor comunitare în regiuni sărace, recalificare profesională, crearea de locuri de muncă, sprijinirea dezvoltării sectorului ONG (în calitate de partener al autorităților publice) sau din domenii în care există în mod tradițional o nevoie de resurse financiare mai mare decât disponibilitățile (de exemplu, activitățile cu caracter social, educația, cultura etc.).

Cele mai multe finanțări de acest tip sunt acordate României de alte state sau instituții internaționale. Dar există și fonduri de finanțare alocate din bugetul de stat sau bugetele locale.

Sistemul finanțărilor nerambursabile publice externe este una din componentele mecanismelor mai ample de colaborare dintre diverse state, el având caracterul unui ajutor acordat pentru sprijinirea rezolvării unor situații excepționale, în care statul beneficiar al acestui ajutor nu are expertiza sau resursele umane și materiale necesare pentru a încerca o rezolvare eficientă pe cont propriu. Din acest motiv, resursele financiare propriu-zise sunt însoțite de o întregă metodologie specifică, care trebuie respectată în procesul de acordare a finanțărilor și prin care se urmărește atât utilizarea eficientă a fondurilor acordate cât și implementarea unor elemente de filosofie socială care și-au dovedit validitatea în situații similare întâlnite în alte state.

Cum funcționează sistemul finanțărilor nerambursabile?

Pentru a putea înțelege cum demarează și se derulează un program de finanțare nerambursabilă va prezentăm etapele de "viață" ale acestuia:

Etapa 1 - finanțatorul stabilește - inclusiv prin colaborare cu autorități ale statului care va beneficia de respectivele finanțări (în cazul unor programe mari de finanțare, de exemplu

cele ale Uniunii Europene sau cele ale Băncii Mondiale) - domeniul sau domeniile vizate și obiectivele pe care intenționează să le realizeze, activitățile și beneficiarii potențiali pe care este dispus să-i finanțeze din resursele sale.

În această etapă este elaborată și metodologia care va permite selecția prin licitație publică de proiecte și finanțarea efectivă a activităților care asigură îndeplinirea în condiții cât mai bune a obiectivelor finanțatorului.

Etapa 2 - este reprezentată de licitația de proiecte.

Finanțatorul lansează în mod public programul de finanțare respectiv, oferind tuturor celor interesați un pachet informativ care conține un ghid al programului (explicând mai detaliat ce intenționează să realizeze programul și ce condiții trebuie să îndeplinească cei care vor să încerce să obțină resurse financiare din aceasta sursă, comunică data limită până la care pot fi depuse proiecte în vederea participării la licitație, limitele minime și maxime ale sumelor care pot fi solicitate printr-un singur proiect, intervalul de timp pentru care se asigură finanțarea pentru proiectele câștigătoare (de exemplu, durata activității trebuie să nu depășească 6, 12, 18 luni, 2-3 ani sau/și că activitățile pot fi finanțate numai până la o anumită dată calendaristică), modalitatea de finanțare (pre/post finanțare, mărimea tranșelor, perioade de acordare etc.) și o cerere de finanțare (de regulă sub forma unui formular standardizat).

În cazul anumitor programe de finanțare, pachetul informativ include și alte documente (modelul de plan de afaceri acceptat de finanțator, niveluri maxime acceptate pentru cheltuielile de natura diurnelor, grila de evaluare, alte formulare, documente juridice etc.).

Solicitanții pot depune proiectele pentru care solicita finanțări nerambursabile, realizate în conformitate cu condițiile prezentate în ghidul programului, până la data limită comunicată.

Etapa 3 - evaluarea proiectelor depuse

După expirarea perioadei de timp în care pot fi depuse proiectele, acestea sunt evaluate de către comisia de evaluare constituită în etapa întâi, fiecărui proiect fiindu-i acordat un anumit punctaj, funcție de lista de criterii utilizată de comisie (criterii prezentate solicitanților, de regulă, în cadrul pachetului informativ).

Proiectele sunt apoi ierarhizate descrescător în funcție de punctajul obținut, fiind declarate câștigătoare proiectele care au obținut punctajele cele mai mari și care, cumulate, solicită în total o sumă mai mică sau egală cu bugetul total oferit de finanțator pentru programul de finanțare respectiv.

Etapa 4 – contractarea

Candidații ale căror proiecte au fost considerate câștigătoare intră într-o fază de negociere a bugetului propus, negociere bazată pe un plan de management detaliat, pe care compania, instituția sau organizație trebuie să îl elaboreze într-un timp scurt. După stabilirea bugetului final și aprobarea planului de management, se semnează contractul de finanțare. Modelul de contract este, de asemenea, inclus de obicei în pachetul de informare.

Etapa 5 - implementarea proiectelor pentru care a fost obținută finanțarea nerambursabilă.

În această etapă, beneficiarul finanțării nerambursabile trebuie să urmeze cât mai riguros planul de activități descris în proiectul de finanțare și modul în care cheltuie banii, conform bugetului și planului de management aprobat.

La rândul lui, finanțatorul monitorizează activitatea beneficiarului, solicitându-i rapoarte periodice, prin întâlniri, vizite (de obicei inopinate) etc.

Etapa finală este cea de evaluare.

Principalii finanțatori din România

Principalele categorii de finanțatori activi în România sunt: Uniunea Europeană, Guvernul României departamente centrale, ministere), autoritățile locale, guvernele sau ambasadele unor state străine, bănci și instituții financiare internaționale (de ex.: BERD, Banca Mondială), băncile active în România, fundații sau alte organizații internaționale cu statut asemănător (de ex.: Fundația Soros, United Way), mari corporații (de ex. Microsoft, Coca-Cola, Orange etc.), alte fundații sau ONGuri.

Surse de informare: www.finantare.ro, www.fonduri-structurale.ro, www.pontweb.ro, paginile instituțiilor – guvern, ministere, consilii județene, primării municipale.